

llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

Demà divendres, a les vuit del vespre, el Cap del Govern de la República Dr. Negrín s'adreçarà per ràdio als espanyols i a tot el món.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 15 — Telèfon n.º 255

ANY III — Mataró dijous 13 octubre 1938 — NUM. 690

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4'00 PESSETES MES

Fermesa britànica?

Tots aquests dies la premsa d'Europa que estima la llibertat s'ha mostrat vivament alarmada davant l'activitat de les converses anglo-italianes. A propòsit del pacte, sembla que l'Anglaterra de Mr. Chamberlain anava a deixar-se caure en el parany que li preparava Mussolini. Parany que anava no sols contra la República espanyola, sinó contra la seguretat francesa i la llibertat de l'Imperi britànic a la Mediterrània. Alguns temien que l'acord fos realitzat sense que Itàlia abandonés cap de les seves posicions, preses arbitràriament a la Mediterrània, i no cal dir que cap de les seves ambicions, la principal de les quals, no ho oblidem, consisteix a fer de la República espanyola una nova Txecoslovàquia.

Sembla, però, que, de moment almenys, no hi haurà acord. Les activitats diplomàtiques han ralentit. Per molt dòcils que alguns dirigents de la vida anglesa siguin a les insinuacions del feixisme, per molt de goig que els fes fer bona l'afirmació mussoliniana, segons la qual Europa aviat serà feixista, aquesta vegada no s'han deixat caure en el parany. Potser han comprès que era un parany massa groguer i que no serviria tan sols per a cobrir les aparences. Sembla, doncs, que decidiran indicar a Mussolini que la retirada dels vuit o deu mil «voluntaris», suma del contingent de ferits, malalts i de tropes cansades, que han sofert les derrotes de Guadalajara de Terol i de l'Ebre, no és prou satisfactori per a posar en vigor el pacte.

Altrament, l'oposició que troba a la mateixa Anglaterra la política de concessions, és cada dia més ferma. No són els comunistes, no són els laboristes només que s'hi oposen. Són també els liberals, i molts conservadors, per als quals l'orgull anglès és alguna cosa més que una expressió vana, i que senten atrets per actituds més decidides i romàntiques, fals com les d'Anthony Eden i de Lloyd George, que per les realistes de Mr. Chamberlain. Sembla doncs, que les converses anglo-italianes sofriran un ralentiment; que Mr. Chamberlain no decidirà res abans de l'obertura dels Comuns; és a dir, abans de primers de novembre. Tota altra cosa equivaldria a un gest dictatorial, difícil d'ésser encara—encara—tolerat a l'Anglaterra anomenada democràtica. Un gest dictatorial que faria més difícil la posició de Mr. Chamberlain.

Però, tanmateix, el gest pot produir-se. ¿Sabem nosaltres quina és la capacitat de sacrifici d'un governant anglès? I no oblidem també que avui França és governada amb plens poders; que per tant Daladier pot prendre decisions sense consultar la Cambra.

Els nostres amics d'Anglaterra, els nostres amics de França, faran bé de mantenir-se en vèlia. De no permetre que la nova fermesa britànica torni a frontollar. Si s'unissin bé prou podrien aconseguir-ho. Nosaltres no demanem altra cosa: no demanem sinó la unió, en un mateix esforç, d'aquells que estimen la llibertat, de la qual els nostres corajosos combatents han fet símbol la República espanyola.

El Comitè d'Espectacles i el Socors Roig

Seria pecar d'ingrats si per una vegada més es silenciés l'obra realitzada pel Comitè d'Espectacles de Mataró, no ja en profit propi, sinó en ajuda d'aquelles organitzacions que en col·laboració amb les autoritats contribueixen amb les seves aportacions a facilitar els mitjans precisos que solucionen en part les tasques i necessitats del front i de la rereguarda creades per aquesta nostra segona guerra de independència.

Per tercera vegada, el Comitè d'Espectacles organitza a benefici del Socors una grandiosa festa els beneficis de la qual passaran en la seva integritat al fons del Comitè Pro Campaña d'Hivern que tindrà cura d'adquirir robes i calçat per als nostres gloriosos combatents.

Amb la representació de l'òpera «Carmen» demostra el Comitè d'Espectacles la selecció del seu gust i satisfà el del públic que sabrà apreciar en tota la seva valer l'encert d'aquests companys fills del poble que sense escatimar mitjans saben posar-se a l'altura que les circumstàncies ens exigeixen a tots: lluitar de cara a la guerra i per la victòria final.

I és aquest treball continu el que no se li ha donat la importància mere-

cuda. Esforços i entusiasmes sense límits es necessiten per a realitzar aquesta anglosaxona tasca. Ajuda a quants el necessiten és el lema del Comitè d'Espectacles portat a terme sense soroll ni cap propaganda. Bé us mereixeu unes modestes línies que no persegueixen la finalitat de dedicar-vos un elogi que no necessiteu, sinó el de cantar els vostres encertats mèrits.

Pel que respecta al Socors Roig Internacional serveixin aquestes modestes paraules com homenatge de gratitud unit al nostre més fervent desig de que als molts èxits aconseguits podeu ajuntar n'hi un més demà divendres amb l'encertada representació de «Carmen».

PASQUAL CARNIAGO

DIVENDRES DIA 14,
a les 9 de la nit

A benefici del **SOCORS ROIG INTERNACIONAL**, organitzat per l'**Agrupament d'Espectacles Públics**, es representarà la famosa òpera de Bizet

« **CARMEN** »

El benefici íntegre serà dedicat al **Comitè Pro Campaña d'Hivern**

Present i futur

El drama que viu Espanya, i amb ella l'obrerisme espanyol, ha de fer-nos meditar profundament i actuar de cara l'exterior amb tota la potència de la nostra veu i la fermesa del nostre deure.

Una de les mediacions més profundes, i que de cara al demà han d'ésser estudiades amb més carinyo i atesa de mires, és la que fa referència a la unitat entre tots nosaltres, amb la qual hem d'aconseguir-se prodigis de redreçaments, i que ha de nèixer al callu de la més generosa comprensió, no ja per obligació, sinó pel respecte que ens han d'infondre els centenars de milers de germans sacrificats, i, amb ells, el quadre desolat de la nostra Espanya, i per a la qual hem de treballar-hi tots per deure i dret.

Tots els estaments, ja sindicals o polítics, de cara a les necessitats futures, hem de formar, sense reserves de cap mena, i no escatimar esforç, ja col·lectiu, com individual, per tal de no topar amb obstacles i inconvenients, treballant amb arduesa per nosaltres i pel Món enter.

Amb desconfia que afligeix, hem vist, i veiem, com l'obrerisme mundial, mancat d'una cohesió rígida i fins noble, veu esmicolades les seves posicions, que constitueix una denigrant derrota. Els espanyols n'estem sofrint terribles conseqüències!

Mentre que el capitalisme no s'està de res, per cruel que sigui el mitjà, l'obrerisme es creua de braços davant el brutal atac desfermat contra d'ell, i acusa els cops amb resignació ignominiosa, amb evident contrast amb la nostra generositat.

Cada dia que passa és una nova victòria per al feixisme mundial, facilitada, més que per ningú, pels qui tenen el deure d'agrupar-se i mancomunadament acceptar la batalla. Països que ens volien ensenyar, han d'aprendre moltíssim de nosaltres, ensenyances tràgicament escrites amb lletres de sang, que no arriben a ablanir, però, el cor dels qui, anomenant-se pomposament germans de

classe nostres, ens deixen isolats en la nostra fortalesa.

D'ací, del cor de l'Espanya sublim i heroica, s'hauria de cridar amb persistència, a cada hora i a cada segon, per a que despertés la indiferent consciència dels qui tenen el deure d'escollir-nos i d'ajudar-nos..., i de prevenir-se. No en tenim prou amb proves d'encoratjament. No en tenim amb què se'ns tramei quelcom, que també això és objecte de l'atac dels nostres invasors i fan estèril l'esforç.

Ací, lluitem contra un enemic terriblement armat; contra d'un enemic que assassina sense compassió i es practica sobre la nostra carn viva, per a executar en altres llocs, més refinadament, els seus crims. *Lluitem per nosaltres i per a ells!*

Se'ls ha d'exigir estreta unió, una generosa entesa, un programa a to amb els moments gravíssims que viu l'obrerisme mundial, que, orb i egoista, marxa vers la seva esclavitut. Cal fer-los veure la imperiosa necessitat, com obrers que tot ho poden, d'aquesta entesa, i anar urgentíssimament a la declaració viril i contundent d'un efectiu boicot a tot el comerç totalitari, negant-se, sia quines sien les represàlies i les conseqüències, a treballar per la pròpia desgràcia. L'interès d'unes setmanades són un escarni al desinterès dels obrers espanyols, que ho donen tot, tot, tot!

La nostra veu no ha d'emmutir, repetixo, ni un segon, demanant i exigint.

Pel què respecta als deures a complir per part dels nostres organismes sindicals, hem de tenir plena confiança en els seus directius. I així també ha d'ésser en els polítics. El nostre deure, el deure de tots, és més sagrat que mai. Ho tenim de fer pels calguts valerosament defensant-nos; ho tenim de fer en defensa pròpia; ho tenim de fer per la nostra saquejada i destruïda Espanya, i per aquest obrerisme que, inconscient o egoista, no ens correspon com ens mereixem i tenen el deure de correspondre'ns.

J. TARRAGÓ S.

Atenció, Empreses Col·lectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'interventor, el següent:

a) b) c) d)
(e) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes ací establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliquin mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisit, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Institucions d'Estalvi de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propi, sigui complimentat l'esperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 15 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

La nostra lluita a l'estranger

PARIS.—La rapidesa amb què s'ha produït la rescissió en l'opinió francesa entre els mateixos que amb més força aplaudien encara no fa una setmana, astora i fa anar de bòl els medis governamentals. Es un representant del partit que presideix el senyor Daladier el qui s'ha oposat, a l'Ajuntament de París, amb noble indignació, a la proposta de dos regidors dretistes que pretenten commemorar la vergonyosa data del 30 de setembre donant a un carrer parisenc el nom de Neville Chamberlain. «Com?—exclama eu una caria oberta, comentadíssima, el radical George Ory—. Comemorar aquesta data, per què? Perquè Hitler ha guanyat sense disparar una canonada la guerra perduda el 1918 i ha arrabassat les fronteres del 1914? ¿Per què hem obert la porta al «Drang nach Osten» i anem a perdre tots els nostres aliats de l'Est europeu? ¿Perquè demà la nostra terra i els nostres camperols seran amenaçats? ¿Per què es pretén escanyor Espanya per Itàlia i Alemanya, la qual cosa significaria la invasió de França?»

El pacie de Munich ensenyarà a quin preu s'han pagat les exigències alemanyes. Quan un regidor reaccionari com el senyor Nastorg parla ja del «pretès acord», és que vénen molt mal parades, en efecte... Però les coses no paren ací.

Es un altre membre del Partit radical, el doctor Cruet, diputat per Rouen, qui ha increpat també el seu correligionari senyor Bonnet en termes d'extremada duresa, per les posicions adoptades en la seva darrera política. Al·ludí a l'escandalós afer Stavinsky, i acabà dient: «El senyor Bonnet és l'amic i l'esperança de l'home de dreta, de tota dreta. Molt bé. Però que no es sorprengui llavors si nosaltres li retirarem la nostra confiança.»

Totes aquestes dissensions sorgides en el partit presidit pel senyor Daladier no són sinó una faceta del viratge en rodó que s'està produint en l'opinió francesa, sobretot després del discurs de Hitler a Sarrebruck. La premsa dretista es mostra literalment esgarrifada. Adhuc el monàrquic de «L'Action Française» diuen avui que Hitler no gaudeix de les seves facultats mentals. «Le Figero» declara que «300 milions d'europeus no poden ésser comparats amb 80 milions d'alemanys». I tots a una reclamen avions, armes, defenses. ¿Era aquesta la pau salvada? Al cap de deu dies... Però el millor de tot això és que avui es confessa la importància que per a la independència de França té que Espanya aconseguixi salvar la seva. Sembla una perogrullada i és un gran pas.

AJUNTAMENT DE MATARÓ Hospital Municipal

Servei públic de Banys

HORARI PER A LA
TEMPORADA D'HIVERN

Dies feiners: de 8 a 10 matí
Dissabtes: de 8 matí a 7 tarda.
Diumenges: de 8 a 12 matí.

Dr. R. Perpinyà - Oculista

AJUDANT DEL DOCTOR LAPERSONE DE PARIS

MATARÓ

B. Durralí (St. Agustí), 55
Dissabtes, de 9 a 1

BARCELONA

Provença, 185, 1.º, 2.º entre Aribas i Universitat
De 4 a 7 tarda

TELEFON 73554

Catalunya i el poeta dels humils

La commemoració anyal del traspass de l'immortal dramaturg Ignasi Iglésies sempre consisteix per Catalunya la remembrança d'una pèrdua senfida. Les obres del genial autor de «Els Vells», tenen aquell fons cultural pel qual es distingeixen.

La trascendència de la seva obra ha donat fruits esponsorosos, sobre tot en els medis obrers. Darrerament ens assebitarem d'un fet de noble fons altruista realitzat per un jove obrer de Sant Andreu del Palomar, barriada barcelonina on residia el Poeta del Poble, i pensàvem que era revelador del noble «Cor del Poble» tant ben cantat per Ignasi Iglésies.

Quan Catalunya aixequi un monument als seus fills predilectes no hi pot menjar el del poeta dels humils.

JOAN JULIÀ I CUADRAS

Llegiu LLIBERTAT

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

EXÈRCIT DE TERRA

FRONT DE L'EST.—Els nostres soldats han rebutjat rotundament dos cops de mà contra Roca del Pitillo, al sector de Llavorsí.

A la zona de l'Ebre, durant la nit, han estat recuperats, en contratac propi, els contraforts de la cota 384 del Coll de Cós, i han capturat presoners i material.

Avui, les forces al servei de la invasió han continuat els seus atacs, repetidament rebutjats, a l'esmentada posició, i es lluita amb violència a l'hora de redactar aquest comunicat.

Pel foc de les nostres armes de terra, fou abatut un aparell italià que metrallava les nostres línies.

El Diari Oficial de la Generalitat

El Diari Oficial de la Generalitat publica un decret de Governació i Assistència Social pel qual són elevats a la categoria d'Hospitals Comarcals els de Reus, Tortosa, Seu d'Urgel., Vic, Olot, Figueres, Manresa, Mataró, Solsona, Igualada i Vilafranca del Penedès.—Fabra.

La Justícia de la República

A l'Audiència s'ha vist la causa contra Josep Balet Ferrer, el qual va donar mort a un guàrdia rural. Ha estat condemnat a 15 anys de reclusió.

El Tribunal de Guàrdia de Tarragona ha condemnat el Sindicat d'Alfania al pagament d'una penya de 2.000 pessetes.

El Tribunal d'Alta Traïció de la Seu ha condemnat a Aleix Casals a 20 anys, però al condemnat li han estat aplicats els beneficis de la darrera amnistia.—Fabra.

Notes de la Generalitat

El President de la Generalitat no ha acudit aquest matí al seu despatx. El sois secretari de la Presidència

Informació local

CUPÓ DELS INVÀLIDS.—En el sortej efectuat el dia 13, el premi de vint-i cinc pessetes ha correspost al número 114

Els números premiats amb tres pessetes són: 014, 214, 314, 414, 514, 614, 714, 814, 914.

NOVA JUNTA.—Després de laboriosa reunió general i avant-votació nodridíssima, celebrades al Centre Republicà Federal, ha quedat elegida la nova Junta que ha de regir la política de les dones d'Esquerra Republicana de Catalunya a aquesta ciutat havent quedat integrada per les companyes següents:

Presidència, Consol Nogueras; Secretària, Enriqueta Gari; Vice Secretària, Francesca Tarragó; Secretària de Finances, Carme Donàdeu; Arxlu, Dolors Cabot; Secció de Guardarobes, Francesca Bielsa. Vocals: Teresa Roqué, Lluïsa Roig, Francesca Suarí, Semproniana Sans, Magdalena Castellà, Francesca Barbena, Florinda Gómez.

LA DELEGACIÓ DE LA DONA A LA RERAGUARDA DE MATARÓ.—La Junta d'aquesta organització comunica que li són necessàries tres companyes per a confeccionar roba pel front, pagant los hi el treball.

Per a més detalls, les companyes que vulguin, poden passar pel seu estatge, Rambla Mendizábal, 60, tots els dies, menys els diumenges, de 7 a 8 del vespre, el més prompte possible.

—Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de material, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

—OXIGENANTE DE CARBONES, producte Científic Tècnic reconegut com el més formidable progrés de la termoquímica aplicada a la combustió. «Oxigenante de Carbones» està disponible al 50 per cent de combustible. Es aplicable a tota classe de carbons i llenyes (alzina, pi, platan, etc., etc.). Es ven a totes les Droguerías, Ultramarins i Perreterías.

ha manifestat als periodistes que no tenia cap notícia per comunicar.

En el Consell d'ahir s'aprovà un decret de Finances que concedeix un crèdit de 2.000.000 de pessetes, destinades a l'augment transitori dels funcionaris que cobren sous inferiors a 5.000 pessetes.—Fabra.

Estranger

Les negociacions eslovaco-hongareses

KOMARNO.—Hom diu que el Govern eslovac ha ofert al Govern hongarès concedir una autonomia molt ampla a la minoria hongaresa.

Aquesta autonomia permetria trobar una fórmula d'acord, sense necessitat d'anar a una revisió de les fronteres.

El Govern eslovac té el propòsit d'arribar amb Hongria a una estreta col·laboració no solament política sinó també en la part de l'Economia.—Fabra.

Incidents entre alemanys i polonesos

VARSOVIA.—A l'Universitat greco-catòlica de Lodz, en una topada entre estudiants alemanys i polonesos ha resultat mort un estudiant i molts d'altres ferits.—Fabra.

L'acció japonesa a Xina L'actitud dels Estats Units

WASHINGTON.—L'ambaixador dels Estats Units a Toquio ha tramès al seu govern el Memoràndum japonès sobre l'intervenció nipona a la Xina del Sud.

La ferma i serena actitud de Cordon-Hall, el qual mai fins ara ha deixat humiliar el pavelló americà davant les extralimitacions japoneses; el fet de què els interessos que tenen

Anglaterra i França en aquella regió xinesa siguin més importants que els nordamericans, fa que els dirigents de la política exterior americana esperin que sigui aclarida la situació de Europa per actuar conjuntament amb les esmentades potències per a la salvaguarda dels seus interessos a l'Extrem Orient.—Fabra.

Les relacions entre el Reich i Polònia

VARSOVIA.—Són desmentides oficialment les notícies de les agències d'informació estrangeres referents a les pretensions alemanyes sobre Pomerània i el corredor de Danzig.

Aquestes informacions són atribuïdes al propòsit d'embrollar les relacions amistoses entre el Reich i Polònia.—Fabra.

Venc cotxe

per a infant. Raó: Veïnat de Sardanola, 5.

Propietaris de finques rústegues i urbanes

Si voleu vendre vostres finques passeu avui mateix per Casa Caldas. Trobareu el que desitgeu.

Compradors, si voleu adquirir finques rústegues o urbanes acudiu avui mateix i consultiu per a la contractació la Casa Caldas.

Hi ha capital disponible per a la col·locació en primeres hipoteques. No descareu de visitar la Casa Caldas.

La Casa Caldas té vint anys d'actuació, que són vint anys d'èxits.

Ronda Prim, 78 - Mataró.

Hostal Bonaventura Durralí

splèndid servei de coberts i a la carta
Gran saló per a Banquets i Festes
Habitacions amb aigua corrent
i quartos de bany
Garatge en el mateix Hotel

R. Durralí, 1 Forni Galan, 377 Telèfon 123

IMPRBMTA MINERVA. - MATARÓ

Per braguers, faixes,
mitges, aparells orto-
pèdics i demés

Preus reduïts

Casa Català

F. Galan, 322

Mataró